ARREST VAN HET HOF (Derde kamer)
26 juni 1986 *

In zaak 203/85,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Hessische Finanzgericht, in het aldaar aanhangige geding tussen

Nicolet Instrument GmbH, te Offenbach am Main,

en

Hauptzollamt Frankfurt am Main-Flughafen,

om een prejudiciële beslissing over de geldigheid van beschikking 82/586 van de Commissie van 6 augustus 1982 waarbij wordt vastgesteld dat het apparaat genaamd „Nicolet-high speed signal averager, model 1174, with accessories" niet met vrijstelling van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief mag worden ingevoerd (PB 1982, L 243, blz. 30),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

samengesteld als volgt: U. Everling, kamerpresident, Y. Galmot en J. C. Moitinho de Almeida, rechters,

advocaat-generaal: J. Mischo
griffier: J. A. Pompe, adjunct-griffier

gelet op de opmerkingen, ingediend door:

— Nicolet Instrument GmbH, vertegenwoordigd door H. Villaschek, advocaat en notaris te Frankfurt/Main,

— de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door J. Sack, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 29 mei 1986,

* Procestaal: Duits.

het navolgende

ARREST

(omissis)

In rechte

1 Bij beschikking van 11 juni 1985, ingekomen ten Hove op 2 juli 1985, heeft het Hessische Finanzgericht krachtens artikel 177 EEG-Verdrag een prejudiciële vraag gesteld over de uitlegging van beschikking 82/586 van de Commissie van 6 augustus 1982 waarbij wordt vastgesteld dat het apparaat genaamd „Nicolet-high speed signal averager, model 1174, with accessories" niet met vrijstelling van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief mag worden ingevoerd (PB 1982, L 243, blz. 30).

2 Deze vraag is gerezen in een geding tussen Nicolet Instrument GmbH (hierna: Nicolet), een Duitse dochteronderneming van een Amerikaans bedrijf, en het Hauptzollamt Frankfurt am Main-Flughafen (hierna: het Hauptzollamt).

3 Blijkens het dossier voerde Nicolet in 1982 uit de Verenigde Staten apparaten in met de hierboven vermelde benaming samen met een daarop aan te sluiten „NIC-diskette system", en waren zij bestemd voor het Max-Planck-Institut für Medizinische Forschung te Heidelberg en voor de Universitäts-Nervenklinik te Kiel. Zoals gebruikelijk in dergelijke gevallen, verleende het Hauptzollamt eerst een voorlopige vrijstelling van invoerrechten.

4 Na een onderzoek door de Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt van de Oberfinanzdirektion te Berlijn, hief het Hauptzollamt evenwel, gelet op voormelde beschikking van de Commissie van 6 augustus 1982, bij wijzingsbeschikkingen van 3 september, 28 oktober 1982 en 10 maart 1983 douanerechten ten bedrage van 7 172,89 DM over de invoer van deze apparaten die niet zodanige kenmerken zouden bezitten, dat zij in het bijzonder voor wetenschappelijk onderzoek bestemd zouden zijn. Verzoeksters bezwaarschriften tegen deze beschikkingen werden door het Hauptzollamt bij beschikking van 9 januari 1984 afgewezen.

5 Nicolet stelde tegen deze beschikking beroep in bij het Hessische Finanzgericht, dat heeft besloten de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof van Justitie de volgende prejudiciële vraag voor te leggen:

„Is beschikking 82/586/EEG van de Commissie van 6 augustus 1982 betreffende het apparaat genaamd ‚Nicolet-high speed signal averager, model 1174, with accessories' geldig ?"

6 De geldigheid van de beschikking van de Commissie moet worden onderzocht met inachtneming van de argumenten van partijen in de hoofdzaak, waarnaar de nationale rechter verwijst.

7 Nicolet acht de beschikking van de Commissie ongeldig, omdat zij ontoereikend zou zijn gemotiveerd en dus in strijd zou zijn met artikel 190 EEG-Verdrag, omdat zij inbreuk zou maken op haar fundamenteel recht om te worden gehoord, en ten slotte omdat de beschikking op een kennelijke beoordelingsfout zou zijn gebaseerd.

8 Tot staving van haar eerste grief — het ontbreken of de ontoereikendheid van de motivering van de litigieuze beschikking — voert Nicolet aan, dat de Commissie, zonder nadere gegevens, enkel verwijst naar het advies van een groep deskundigen en verklaart dat „soortgelijke apparaten hoofdzakelijk gebruikt worden bij niet-wetenschappelijke activiteiten". Dit laatste zou een subsidiair beoordelingscriterium zijn, dat de Commissie eerst zou mogen gebruiken wanneer zij op basis van het hoofdcriterium — te weten de vraag of het al dan niet om een wetenschappelijk apparaat gaat — niet tot een duidelijke conclusie komt.

9 Blijkens de tweede en de derde overweging van de beschikking is zij *enerzijds* in overeenstemming met het advies van een uit vertegenwoordigers van alle Lid-Staten bestaande groep deskundigen die op 2 juli 1982 in het kader van het Comité Douanevrijstellingen bijeen is gekomen, en staat *anderzijds* vast dat „het bedoelde apparaat een signaalanalysator is (en) dat dit apparaat geen objectieve kenmerken bezit die het bijzonder geschikt maken voor het wetenschappelijk onderzoek...".

10 Volgens vaste rechtspraak van het Hof dient weliswaar de door artikel 190 EEG-Verdrag verlangde motivering de redenering van de communautaire instantie waarvan de bestreden handeling afkomstig is, duidelijk en ondubbelzinnig te doen uitkomen, opdat de belanghebbenden de rechtvaardigingsgronden van de genomen

maatregel kunnen kennen en hun rechten kunnen verdedigen en het Hof zijn toezicht kan uitoefenen, doch is niet vereist dat alle verschillende gegevens die feitelijk of rechtens relevant zijn, erin worden vermeld. De vraag of de motivering van een beschikking aan deze eisen voldoet, moet immers niet alleen worden beoordeeld aan de hand van de tekst ervan, doch ook van de context waarin zij is gegeven, en van het geheel van rechtsregels die de betrokken materie beheersen.

11 In casu voldoet de motivering van de beschikking van de Commissie, in weerwil van haar beknopte karakter, toch aan de minimumeisen van artikel 190 EEG-Verdrag. Enerzijds is de beschikking namelijk gericht tot de Lid-Staten, die hebben deelgenomen aan de vergaderingen van de groep deskundigen en die genoegzaam op de hoogte zijn van de details van de zaak om de draagwijdte van de beschikking te kunnen beoordelen. Anderzijds bevat die beschikking de nodige gegevens die het betrokken wetenschappelijk instituut nodig heeft om te kunnen beoordelen, of zij ongeldig is — zoals Nicolet in casu beweert — wegens een kennelijke beoordelingsfout.

12 De eerste door Nicolet aangevoerde grief treft dus geen doel.

13 Tot staving van haar tweede grief voert Nicolet aan dat, waar de litigieuze beschikking haar rechtstreeks raakt en de aard van het apparaat dat in feite alleen aan de gebruikers bekend is, moeilijk is te beoordelen, de Commissie haar — zoals in de toepasselijke gemeenschapsregeling is voorzien — de mogelijkheid had moeten bieden om haar opvatting ter zake kenbaar te maken.

14 In de eerste plaats moet worden vastgesteld dat ingevolge artikel 7, lid 2, van verordening nr. 2784/79 van de Commissie van 12 december 1979 (PB 1979, L 318, blz. 32), vastgesteld ter uitvoering van verordening nr. 1798/75 van de Raad van 10 juli 1975 betreffende de invoer met vrijstelling van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief voor voorwerpen van opvoedkundige, wetenschappelijke of culturele aard (PB 1975, L 184, blz. 1), zoals gewijzigd bij verordening nr. 1027/79 van de Raad van 8 mei 1979 (PB 1979, L 134, blz. 1), de procedure die wordt afgesloten met een beschikking van de Commissie betreffende de invoer met vrijstelling van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief van voorwerpen van opvoedkundige, wetenschappelijke of culturele aard, door de Commissie wordt ingeleid op verzoek van de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat waar de instelling is gevestigd waarvoor het betrokken apparaat bestemd is.

15 Verordening nr. 2784/79 voorziet evenwel niet dat degene die om vrijstelling verzoekt, wordt betrokken bij het door de deskundigen van de Lid-Staten in het kader van het Comité Douanevrijstellingen verrichte onderzoek, en kent de betrokkene evenmin een recht toe om te worden gehoord, voordat de Commissie de beschikking geeft, waarbij wordt vastgesteld of het instrument of apparaat voldoet aan de voorwaarden om met vrijstelling te worden ingevoerd.

16 Voorts zij eraan herinnerd dat beschikking 82/586 van de Commissie is gegeven naar aanleiding van een procedure betreffende de invoer in het Verenigd Koninkrijk, waarbij Nicolet niet was betrokken. Van bedoelde beschikking werd overeenkomstig artikel 7, lid 6, derde alinea, van verordening nr. 2784/79 in augustus 1982 aan alle Lid-Staten kennis gegeven, zodat zij ingevolge artikel 189, vierde alinea, EEG-Verdrag in heel de Gemeenschap reeds verbindend was, toen Nicolet voor de invoer van hetzelfde apparaat in de Bondsrepubliek Duitsland om vrijstelling verzocht.

17 Nicolet kan dus niet geldend maken, dat beschikking 82/586 van de Commissie is gegeven met miskenning van haar recht om te worden gehoord.

18 Tot staving van haar grief betreffende een kennelijke beoordelingsfout, betwist Nicolet dat de Commissie voor de beoordeling van de wetenschappelijke aard van het betrokken apparaat een beroep heeft gedaan op ter zake bevoegde deskundigen. Zij verwijst naar het deskundigenrapport van 27 september 1982 van H. E. Buchwald, Universitätsrat te Berlijn, en merkt op dat de „Nicolet 1174" slechts een verbeterde uitvoering is van een apparaat waarvan de Commissie in haar beschikking 79/527 van 22 mei 1979 (PB 1979, L 141, blz. 36) heeft erkend, dat het bijzonder geschikt is voor wetenschappelijk onderzoek. De „Nicolet 1174" is volgens haar een uiterst gevoelig en ingewikkeld meetapparaat, dat niet voor commerciële doeleinden wordt gebruikt, omdat de prestaties volledig op het wetenschappelijk onderzoek zijn afgestemd en alleen daarvoor van belang zijn.

19 De Commissie betoogt in wezen dat het verschil tussen de onderhavige beschikking en de beschikking van 1979 een gevolg is van de ontwikkeling van de apparaten, waardoor zij snel van technische nieuwigheden in routine-apparaten veranderen. Het door Nicolet ingevoerde apparaat zou overigens ook voor andere dan wetenschappelijke activiteiten, zoals de klinische geneeskunde, worden aangewend.

20 Er zij aan herinnerd dat ingevolge artikel 3, leden 1 en 3, van verordening nr. 1798/75 van de Raad, zoals gewijzigd bij vorengenoemde verordening nr. 1027/79 van de Raad, uitsluitend voor vrijstelling van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief in aanmerking komen wetenschappelijke instrumenten en apparaten, die uitsluitend worden ingevoerd voor niet-commerciële doeleinden en die wegens hun objectieve technische kenmerken en de resultaten welke ermee bereikt kunnen worden, uitsluitend of hoofdzakelijk geschikt zijn voor de verwezenlijking van wetenschappelijke activiteiten.

21 Volgens artikel 5, lid 1, van vorengenoemde verordening nr. 2784/79 van de Commissie „wordt onder ‚objectieve technische kenmerken' van een wetenschappelijk instrument of apparaat verstaan de kenmerken die voortvloeien uit de bouw van genoemd instrument of apparaat of uit de wijzigingen die in vergelijking met een instrument of apparaat van een gangbaar type daarin zijn aangebracht waardoor het prestaties kan leveren van hoog niveau die niet vereist zijn voor industrieel of commercieel gebruik".

22 Te dezen zij erop gewezen dat volgens de door Nicolet niet weersproken opmerkingen van de Commissie voor het Hof de technische kenmerken van het betrokken apparaat vergelijkbaar zijn met die van een groot aantal in de industrie gebruikte computers, dat die kenmerken niet een prestatieniveau mogelijk maken waardoor het apparaat bijzonder geschikt zou zijn voor wetenschappelijk onderzoek, en ten slotte dat bepaalde door de deskundige Buchwald genoemde bijzondere prestaties slechts mogelijk zijn met een hulpapparaat, dat in casu evenwel niet met het apparaat werd ingevoerd.

23 Uit een en ander volgt dat de grief betreffende een kennelijke beoordelingsfout evenmin doel treft.

24 Mitsdien moet op de vraag van de nationale rechter worden geantwoord, dat bij onderzoek van beschikking 82/586 van de Commissie van 6 augustus 1982 niet is gebleken van feiten of omstandigheden die de geldigheid van die beschikking kunnen aantasten.

Kosten

25 De kosten door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

uitspraak doende op de door het Hessische Finanzgericht bij beschikking van 1 juni 1985 gestelde vraag, verklaart voor recht:

Bij onderzoek van beschikking 82/586 van de Commissie van 6 augustus 1982 is niet gebleken van feiten of omstandigheden die de geldigheid van die beschikking kunnen aantasten.

Everling Galmot Moitinho de Almeida

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 26 juni 1986.

De griffier

P. Heim

De president van de Derde kamer

U. Everling